

[Marinus Sørensen.]

vil blive underkastet en kort Udvalgsbehandling, kan dette Forhold jo tages op til Undersøgelse i Udvalget.

Disse Laan er afdragsfri i de første 5 Aar og yderligere rentefri i 2 Aar, og jeg vil sige her, at under de her foreslaaede Vilkaar naar disse Laan ud til Jordbrugerne under saa gunstige Vilkaar, at de vil finde Anvendelse i stor Udstrækning. Renterne er i Loven fastsat til $4\frac{1}{2}$ pCt. Det kan maaske siges, at denne Rente efter de foreliggende Forhold ligger rigelig højt, men der er da ogsaa i Lovforslaget indføjet den Bestemmelse, at denne Rente kan nedsættes eller forhøjes i Forhold til, hvad Staten til enhver Tid selv maa yde i Rente.

Endvidere kan der til disse Arbejder udbetales en Trediedel af Arbejdslønnen i Tilskud, for saa vidt der ved Arbejdet beskæftiges arbejdsløse, som faar Understøttelse af Arbejdsløshedskasser eller af det offentlige; der kan yderligere ydes et Tilskud af en Trediedel af Udgifterne til Indkøb af Rør.

Dette Lovforslag byder i det hele taget paa saa store Fordele, at man kan være ganske sikker paa, at Loven vil finde Anvendelse i den Udstrækning, som det har været tilsigtet.

I Lovforslagets § 2 findes en Bestemmelse om, at Jordbrugere kan faa Laan i det Omfang, som Kommunalbestyrelsen skønner, at det er rimeligt. Disse Jordbrugere skal udstede Pantebrev for Laanet med Pant og Fortrinsret som for kommunale Skatter i de grundforbedrede Ejendomme. Det nye er, at Kommunegarantien bortfalder. Denne Ændring vil blive af afgørende Betydning for, at Loven kan naa ud til de Folk, som har afgjort Brug for den. Der er jo mange Egne i Landet, hvor Sogneraadene har vægret sig ved at paatage sig Kautionsforpligtelsen, og det er, som jeg sagde før, gaaet ud over de daarligst stillede Jordbrugere; og den Indvending, som kan gøres mod denne Bestemmelse, nemlig at Laanet faar Fortrinsret frem for tidligere Behæftelse af vedkommende Ejendom, vil i alle Tilfælde opvejes af den Værdiforøgelse, Ejendommen faar ved Grundforbedringsarbejdets Gennemførelse. Jeg tror derfor, at Prioritetshaverne ikke vil faa Grund til at beklage sig, hvis denne Bestemmelse gennemføres. Ejendommens Værdi vil i alle Tilfælde blive forøget, saaledes at den Risiko, der er for den tidligere Behæftelse, ikke vil blive større efter Lovens Vedtagelse.

§ 6 indfører ogsaa en Ændring i vor Grundforbedringslovgivning, idet der ifølge

denne Paragraf kan ydes Jordbrugere, som ikke kan faa Laan efter denne Lov, Tilskud til Arbejdet. Ogsaa disse, om jeg saa maa sige mere velhavende Landmænd, kan gøre Brug af denne Lov og kan faa en Trediedel af Arbejdslønnen som Tilskud paa det Vilkaar, at de beskæftiger Personer, som nyder Hjælp af Arbejdsløshedskassen eller af det offentlige. Der er ingen Tvivl om, at ogsaa disse Jordbrugere vil blive animeret til at tage fat paa Arbejdet i større Udstrækning, end de tidligere har haft Villie til.

Endelig er der i Lovforslagets § 7 en Bestemmelse om, at Kommunerne kan faa Laan efter denne Lov. Man giver her til de større Arbejder, der kan være Tale om, Laan paa indtil 100 000 Kr. Disse Kommuner, som her kommer i Betragtning, nyder de samme Fordele som de Jordbrugere, der omtales i § 6; de modtager en Trediedel af Arbejdslønnen som Tilskud, naar de opfylder de samme Betingelser som Laantagerne efter § 1.

Det er en glædelig Udvikling, der er sket paa dette Omraade, idet der her aabnes Adgang til, at større Arbejder i Fællesskab kan tages op til Løsning, og dette vil sikkert kunne faa den allerstørste Betydning. De Hindringer, som tidligere har været velkendte, naar større Arbejder i Fællesskab skulde løses, vil ikke længere stille sig i Vejen, idet der nu skal nedsættes særlige Vandbygningskommissioner, hvis Afgørelse er endelig. Gennem denne Ordning vil vi kunne undgaa det, vi tidligere har kendt, at disse Arbejders Udførelse blev trukket i Langdrag gennem lange og trange Forhandlinger. Der vil blive nedsat hurtigt arbejdende Kommissioner, som træffer den endelige Bestemmelse med Hensyn til disse Sager.

Til yderligere Støtte af Grundforbedringsarbejdet nedsættes der i hvert Amt et Udvalg paa 5 Medlemmer. Landbrugsministeren udnævner Formanden for og to Medlemmer af disse Udvalg, af hvilke sidste den ene skal være sagkyndig, den anden repræsenterer Arbejdernes Interesser; yderligere vælger Husmandsforeningerne 1 Medlem og Landboforeningerne 1. Disse Udvalg faar til Opgave hvert i sin Kreds at virke for Igangsættelse af Arbejde samt at vejlede og tilrettelægge dette Arbejde i det Omfang, som det er ønskeligt. Jeg tror, disse Udvalg vil faa ret stor Betydning, idet man maa forudsætte, at deres Medlemmer har godt Kendskab til og Kontakt med de Jordbrugere, der skal drage Nytte af Loven, og det er min Overbevis-